

Informatieblad

Instandhoudingssubsidie

De subsidieregeling voor monumentenonderhoud

Kan ik subsidie krijgen voor onderhoud aan mijn rijksmonument?

Ja, u kunt een beroep doen op de *Subsidieregeling instandhouding monumenten* (Sim). Deze regeling bevat specifieke bepalingen over de zesjarige instandhoudingssubsidie. In dit informatieblad spreken we van instandhoudingssubsidie en wordt met monument altijd een rijksmonument bedoeld.

Waarvoor is de Subsidieregeling instandhouding monumenten bedoeld?

De regeling bevordert de instandhouding van rijksmonumenten door laagrentende leningen en instandhoudingssubsidies te verstrekken. De subsidie is bedoeld voor rijksmonumenten

- die in redelijke tot goede staat verkeren en in deze staat moeten worden gehouden;
- die nog niet in een goede staat verkeren en die moeten worden hersteld of waarbij verder verval moet worden voorkomen.

En voor wie?

Iedere eigenaar van een rijksmonument kan in aanmerking komen voor een lening. Bent u eigenaar van een rijksmonument dat volgens de Sim geen woonhuis is? Dan komt u in aanmerking voor subsidie. In de Sim staat dat een woonhuis een gebouw is dat in oorsprong geheel of gedeeltelijk voor bewoning is gebouwd, of een ander gebouw dat inmiddels voor meer dan 50% van de oppervlakte voor bewoning in gebruik is. Het maakt bij de vraag of een gebouw als woonhuis moet worden aangemerkt niet uit of het een eigen monumentnummer heeft of dat het een zelfstandig onderdeel is van een rijksmonument dat uit meerdere gebouwen bestaat.

Niet als woonhuizen worden aangemerkt:

- Gebouwen die deel uitmaken van een museum dat is geregistreerd in het Museumregister Nederland.
- Gebouwen die oorspronkelijk gebouwd zijn als kerkgebouw, kerkelijk dienstgebouw in kerkelijk gebruik, kasteel, paleis, hoofdhuis van een buitenplaats, landhuis, gebouw van liefdadigheid, molen, gemaal, agrarisch gebouw of watertoren.

Professionele organisaties voor monumentenbehoud kunnen voor woonhuizen in hun bezit kiezen uit een lening of subsidie. Het aanvragen van een lening gaat via het Nationaal Restauratiefonds. Decentrale overheden kunnen geen lening krijgen voor hun woonhuizen.

Wie is de eigenaar?

De eigenaar is de natuurlijke of rechtspersoon die het recht van eigendom of een ander zakelijk recht heeft op een of meer monumenten of zelfstandige onderdelen daarvan. Met eigendom wordt het juridische eigendom bedoeld. Huurders, beheerders en economisch eigenaren hebben geen zakelijk recht op het monument en komen niet in aanmerking voor instandhoudingssubsidie.

Wat is de maximale subsidie?

Om het beperkte instandhoudingsbudget zo eerlijk mogelijk te verdelen zijn de maximale subsidiabele kosten bepaald op 3% van de herbouwwaarde van het gebouwde monument of zelfstandig onderdeel daarvan. Onder gebouwde monumenten vallen ook kleinere losse bouwwerken als tuinmuren, tuinvazen, bruggen, poorten. Voor een molen zijn de maximale subsidiabele kosten op grond waarvan het subsidiebedrag wordt bepaald ten hoogste € 60.000,-.

De subsidie bedraagt afhankelijk van het type eigenaar 60% of 40%. Het subsidiepercentage voor eigenaren die het monument bedrijfsmatig gebruiken en vennootschapsbelastingplichtig (VPB-plichtig) zijn, wordt verlaagd van 60% naar 40%. Ditzelfde geldt voor ondernemers en resultaatgenieters die de onderhoudskosten kunnen aftrekken van de winst voor de inkomstenbelasting. Ook overheden, overheidsondernemingen, kerkgenootschappen, verenigingen en stichtingen kunnen door de Belastingdienst worden aangemerkt als ondernemer als ze deelnemen aan het economisch verkeer en daarbij structureel winst maken. Ook zij moeten dan aangifte doen voor de vennootschapsbelasting en als ze van de Belastingdienst geen vrijstelling hebben ontvangen, dan geldt voor hen ook het subsidiepercentage van 40%.

Voor groene rijksmonumenten worden de maximale subsidiabele kosten bepaald aan de hand van normbedragen. Meer over deze normbedragen leest u in het *Informatieblad Instandhoudingssubsidie voor groene rijksmonumenten*.

Wat is de herbouwwaarde?

Met herbouwwaarde worden de kosten bedoeld voor de complete wederopbouw van een gebouw – en alles wat daar aan vast zit – met de oorspronkelijke constructie, materialen en detaillering. Voor de in de aanvraag op te geven herbouwwaarde heeft u een kopie van de verzekeringspolis, een offerte of een schriftelijke verklaring van uw verzekeraar nodig waarin de herbouwwaarde wordt aangegeven. Een taxatierapport **inclusief** een schriftelijke verklaring van een verzekeraar dat het taxatierapport is geaccepteerd voldoet ook.

Lees ook het *Informatieblad Herbouwwaarde*.

Voor welke werkzaamheden geldt de subsidie?

De werkzaamheden die voor subsidie in aanmerking komen

- zijn gericht op regulier onderhoud zoals schilderwerk of plaatselijk herstel van houtwerk;
- maken deel uit van een instandhoudingsplan voor een periode van 6 jaar;
- dragen bij aan maximaal behoud van de monumentale waarden.
- het laten uitvoeren van een verduurzamingsonderzoek, alleen in aanvulling op een aanvraag voor subsidie voor reguliere onderhoudswerkzaamheden

In de *Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten* staat exact omschreven welke werkzaamheden in aanmerking komen voor subsidie onder de voorwaarde van sobere en doelmatige uitvoering.

Voor klinkende onderdelen van rijksmonumenten staat in paragraaf 91 van de Leidraad welke kosten subsidiabel zijn. Wel is het vereist dat het klinkende onderdeel op de volgende lijst staat opgenomen: <https://www.cultureelerfgoed.nl/publicaties/publicaties/2019/01/01/orgellijst>

Hoe wordt de subsidie verdeeld?

Wanneer meer subsidie wordt aangevraagd dan er budget is, worden de aanvragen in deze volgorde afgehandeld:

1. Rijksmonumenten of zelfstandige onderdelen die deel uitmaken van een werelderfgoed.
2. Professionele organisaties voor monumentenbehoud.
3. Overige aanvragen. Deze categorie is als volgt verdeeld:
 - 75% van het restbudget gaat naar aanvragen voor gebouwde objecten met een herbouwwaarde van minder dan € 8,3 miljoen, groene rijksmonumenten of archeologische rijksmonumenten met subsidiabele kosten van minder dan € 250.000,- en molens.
 - De overige 25% gaat naar de rijksmonumenten die niet in de voorgaande categorieën vallen.

Wanneer het budget ontoereikend is om alle aanvragen binnen een groep te honoreren, dan komen de aanvragen met de **laagste totale kosten** in de meerjarenbegroting als eerste voor subsidie in aanmerking.

Hoe kan ik een aanvraag indienen?

- U kunt eenvoudig online subsidie aanvragen door in te loggen met DigiD of e-Herkenning op de digitale portal. U mag uw aanvraag ook met het aanvraagformulier doen.
- De jaarlijkse aanvraagperiode is van 1 februari tot en met 31 maart. Aanvragen die daarvoor of daarna binnenkomen worden niet behandeld. Binnen de indieningstermijn maakt de datum van indiening niet uit voor de kans op subsidie. Zorg ervoor dat uw aanvraag compleet is. Zie de checklist op de website. Als uw aanvraag niet compleet of niet duidelijk is, stelt de Rijksdienst u hiervan per brief op de hoogte. In deze brief staat ook wat er ontbreekt of onduidelijk is. En hoeveel tijd u heeft om de aanvraag aan te vullen of te verduidelijken.
- Indien u uw aanvraag op papier wilt indienen, verzoeken wij u wel om het verplichte begrotingsmodel digitaal toe te sturen.
- De begroting bevat ook het instandhoudingsplan: een opsomming van noodzakelijk uit te voeren instandhoudingswerkzaamheden over een periode van zes jaar. In de *Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten* staat aangegeven welke noodzakelijke werkzaamheden subsidiabel zijn onder de voorwaarde van sobere en doelmatige uitvoering.

Moet ik voor elk monument apart een aanvraag indienen?

Een eigenaar van meerdere rijksmonumenten hoeft niet voor elk gebouw een aparte aanvraag te doen. Een gecombineerde aanvraag is aan te raden bij kleinere monumenten en bij monumenten waarbij de instandhoudingskosten niet boven het drempelbedrag voor subsidie uitkomen. Voor archeologische monumenten is dat drempelbedrag per aanvraag € 3.000 en bij andere monumenten € 6.000.

De *Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten* geeft een indicatie van de te verwachten subsidiehoogte.

Professionele organisaties voor monumentenbehoud (POM) dienen voor een gecombineerde aanvraag gebruik te maken van het specifieke POM-aanvraagformulier dat op te vragen is bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Moet ik een vergunning aanvragen?

Doe ruim voor de aanvraagperiode een vergunningcheck op www.omgevingsloket.nl om vast te stellen of de uit te voeren werkzaamheden vergunningplichtig zijn. Voor wijzigingen van gebouwde en groene rijksmonumenten is een omgevingsvergunning vereist op grond van de *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht* (Wabo).

Voor het verstoren van een archeologisch rijksmonument is altijd een monumentenvergunning nodig. De monumentenvergunning is onderdeel van het Overgangsrecht van de Erfgoedwet. Deze vergunning vraagt u aan bij de gemeente, maar wordt verleend door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Voor vooroverleg kunt u terecht bij de Rijksdienst.

Waar vind ik meer informatie?

[Subsidieregeling instandhouding monumenten](#)

[Wet algemene bepalingen omgevingsrecht](#)

Informatiebladen

- Zelfstandig onderdeel
 - Herbouwwaarde
 - Instandhoudingssubsidie voor groene rijksmonumenten
- Deze zijn te vinden op www.cultureelerfgoed.nl evenals de Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten

Voor informatie over de omgevingsvergunning of de archeologische monumentenvergunning kunt u ook bij uw gemeente terecht.

over subsidie

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

033 – 421 74 56

info@cultureelerfgoed.nl

www.cultureelerfgoed.nl

over lening en aanvullende financieringsmogelijkheden

Nationaal Restauratiefonds

033 – 253 94 39

info@restauratiefonds.nl

www.restauratiefonds.nl